

Bilag nr. 1

Høringssvarsnotat vedrørende forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2020 om ændring af Inatsisartutlov om førtidspension.

Forslaget har været i høring i perioden 17. april 2020 - 15. maj 2020. Derudover har forslaget været offentliggjort på høringsportalen www.naalakkersuisut.gl i samme periode.

Indledning:

Høringssvar, der indeholder kommentarer til tekniske samt sproglige fejl og mangler, er uden yderligere bemærkninger rettet i forslaget. Indkomne høringssvar med bemærkninger vedrørende forslagets materielle indhold er gengivet i deres helhed, og med departementets kommentarer anført i kursiv.

Om forslaget:

Ændringsforslaget har til formål at præcisere bestemmelser i Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 om førtidspension med senere ændringer, således at Inatsisartutloven fortolkes i overensstemmelse med den oprindelige hensigt.

Forslag om ændring af Inatsisartutlov nr. 40 af 9. december 2015 om førtidspension indeholder ændringer af bestemmelserne §§ 8, 9, 19 og 39.

Bestemmelserne i kapitel 3 bliver med forslaget opdelt, således at § 8 omhandler regler om afklaringsforløb, og § 9 omhandler regler om revalideringsforløb.

Vedrørende § 19 indeholder forslaget en ændring af bestemmelsens ordlyd, således at der ikke længere er tale om en midlertidig bevilget førtidspension svarende til højeste sats, men i stedet et tillæg svarende til forskellen mellem førtidspensionistens aktuelle indkomst og den højeste førtidspensionssats.

Forslaget indeholder endvidere en præcisering af § 39, stk. 2, således, at det fremgår tydeligt, at det alene er klager over arbejdsevnevurdering, der skal behandles af Førtidspensionsklagenævnet. Andre afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen i henhold til loven påklages til Det Sociale Ankenævn i henhold til § 39, stk. 1, som ikke foreslås ændret. På denne måde bliver bestemmelsen i overensstemmelse med de nugældende bemærkninger og hensigten med § 10.

Forslaget har været sendt i høring til følgende:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Det Sociale Ankenævn, Førtidspensionsklagenævnet, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Institut for Menneskerettigheder, Børnetalsmanden MIO, Foreningen Grønlandske Børn, MIBB (Bedre Børneliv), Sorlak (Fællesråd for børne- og ungdomsorganisationerne i Grønland), Tilioq/Handicaptalsmanden, INOOQAT/Forældreforening for udviklingshæmmede i Grønland, Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat/ Grønlandske Handicaporganisationer, ISI - Kalaallit Nunaanni tappiitsut isigiarsuttullu peqatigiiffiat/Foreningen for blinde og svagsynede i Grønland, KTK (Kalaallit nunaanni tusilartut kattuffiat)/Døveforeningen i Grønland, Landsforeningen Autisme, kreds Grønland, Kattuffik Utoqqaat Nipaat/ Ældreforeningen, Angajoqqaatigiit (Meeqqanik ADHD-qartunik aamma/imaluunniit autisimeqartunik angajoqqaat, peqatigiiffiat)/Forældreforening til børn med ADHD og/eller autisme, Neriuffik Kattuffiat/Kræftens Bekæmpelse i Grønland, KNIPK (Kalaallit Nunaanni Innarluutillit Piginnaanikitsut Kattuffiat)/Handicapforeningen i Grønland, Sugisaq (Tarnikkut eqqarsartaatsikkullu napparsimasut ilaquataasullu peqatigiiffiat)/Foreningen for sindslidende og deres pårørende, Kalaallit Røde Korsiat/Røde Kors i Grønland, Sulisitsisut/Grønlands Erhverv, SIK (Suliatigut peqatigiiffiit Kattuffiat), Det Grønlandske Hus i Aarhus, Det Grønlandske Hus i Odense, Det Grønlandske Hus i Aalborg og Det Grønlandske Hus i København.

Følgende har indsendt høringsvar:

Tilioq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, KNIPK, Institut for Menneskerettigheder, Førtidspensionsklagenævnet, Avannaata Kommunia, Kommune Kujalleq og Grønlands Erhverv.

Følgende har ingen bemærkninger:

Institut for Menneskerettigheder, Avannaata Kommunia og Grønlands Erhverv.

Høringsvar:

1. Tilioq

”Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet har anmodet Handicaptalsmandsinstitutionen om at komme med eventuelle bemærkninger til ”Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2020 om ændring af Inatsisartutlov om førtidspension”

På baggrund af departementets ændringsforslag har vi følgende kommentar til **§ 9 stk. 2**

Tilioq bemærker at det virker uklart, hvilken indtægt borgeren har, hvis der træffes en afgørelse om at borgerens revalideringsforløb bliver udsat. Tilioq er på baggrund af ordlyden i tvivl om, hvorvidt borgeren i den periode som revalideringsforløbet er udsat, har mulighed for at få tildelt førtidspension?

Tilioq anbefaler at det tydeliggøres, hvilken form for ydelse en borger i sådan en situation har ret til at få. Og at man sikre, at borgeren i tilfælde af en udsættelse af revalideringsforløbet, får et tilstrækkeligt økonomisk levegrundlag”.

Svar: Ikke indarbejdet.

Det fremgår af såvel lovteksten som bemærkningerne, at kommunen skal træffe afgørelse om bevilling eller afslag på førtidspension samtidig med, at der træffes afgørelse om midlertidig udsættelse af revalideringsforløb. Det betyder, at borgeren har mulighed for at få tildelt førtidspension i den periode, som revalideringsforløbet er udsat. Departementet har ikke fundet anledning til at uddybe dette yderligere.

”Tilioq vil afslutningsvis pointerer, at der i den nuværende lovgivning er følgende uhensigtsmæssigheder:

I § 15, 16 og 17 i den nuværende lov om førtidspension reguleres det tilkendte pensionsbeløb efter en eventuel partners årlige samlede indkomst. Dette finder vi meget uhensigtsmæssigt, da personer med handicap, som ikke er arbejdsdygtige, kan blive gjort økonomisk afhængige af deres partner. Dette strider imod handicapkonventionens artikel 28, som sikrer rettigheden til et liv med social tryghed. Det kan yderligere frygtes at personer med handicap, der modtager førtidspension ikke har mulighed for at flytte sammen med deres partner, da dette vil stille begge parter i en økonomisk uholdbar situation. Dette er et brud på handicapkonventionens artikel 23 – retten til et familieliv.”

Svar: Ikke indarbejdet.

Bemærkningerne vedrører ikke nærværende forslag til ændring af Inatsisartutlov om førtidspension, men bemærkningerne er taget til efterretning til næste gang, at loven skal revideres.

”§ 31 i den nuværende lovgivning fastsætter at retten til førtidspension først indtræder 1. måned efter at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om at tilkende førtidspension. Tilioq har fået flere henvendelser, der peger på at kommunernes sagsbehandling kan være unødvendig lang i sager, hvor der tilkendes førtidspension. Det kan frygtes at kommunerne har et økonomisk incitament for at trække behandling af førtidspensionsager i langdrag. Tilioq anbefaler derfor at § 31 ændres, så førtidspensionen skal tilkendes fra ansøgningsdato. Dette er yderligere i tråd med handicapkonventionens artikel 28.”

Svar: Ikke indarbejdet.

Bemærkningen er taget til efterretning til næste gang, at loven skal revideres.

2. Kommuneqarfik Sermersooq

”Kommuneqarfik Sermersooq takker for muligheden for at afgive hørings svar. Vedr. § 39, stk. 2, 2. pkt. foreslår vi, at klagefristen ændres så den følger klagefristen for øvrige afgørelser inden for sociallovgivningen, som i henhold til Inatsisartutlov nr. 47 af 23. november 2017 om ændring af landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation er 6 uger fra afgørelsen. Det skaber unødigt forvirring for sagsbehandlere, at der findes divergerende klagefrister.”

Svar: Indarbejdet.

Klagefristen i § 39, stk. 2, er ændret til: ”Klagen skal indgives til Førtidspensionsklagenævnet inden for 6 uger fra afgørelsen.”

3. Qeqqata Kommunia

”Qeqqata Kommunia bifalder ændringerne i Inatsisartutlov om førtidspension, som bidrager med præcisering og tydeliggørelse omkring afklaringsforløb og revalidering.

Qeqqata Kommunia ønsker afklaring omkring klagefristen i § 39, stk. 2. Klagefristen er her angivet til at være 4 uger, mens det i andre sager almindeligvis er 6 uger. Er klagefristen til Førtidspensionsklagenævnet anderledes end for andre sager, eller skal det i § 9, stk. 2 være 6 uger?”

Svar: Indarbejdet.

Klagefristen i § 39, stk. 2, er ændret til: ”Klagen skal indgives til Førtidspensionsklagenævnet inden for 6 uger fra afgørelsen.”

4. KNIPK

§ 1 kapitel 3 stk. 2, § 8

Forinden der kan træffes afgørelse om tilkendelse af førtidspension, skal alle relevante muligheder undersøges for at afklare, om ansøgeren kan genvinde yderligere af arbejdsevnen. Efter KNIPK har gennemgået ændringen af Inatsisartutlov, kommer følgende bemærkninger.

- 1. Ved ansøgning om førtidspension har alle ansøgers arbejdsevne altid skullet afprøves, og loven er nærmere en afklaring af den fremtidige arbejdsgang.**

Ud fra vores erfaringer bliver den største udfordring, at sagen (ansøgningen) nu behandles særskilt af de forskellige myndigheder.

Man kunne derfor med fordel indskrive i lovforslaget, at der skulle oprettes et udvalg i kommunerne.

En tværfaglig samarbejdsgruppe, med følgende medlemmer:

**Social sagsbehandler, Arbejdsmarkedskontoret? Majoriaq
Læge - Sundhedscenter**

Udvalget vil kunne indkalde virksomheden, hvor klienten har været i arbejdsprøvning eller i forbindelse med behandling af sagen.

- 2. Den tværfaglige samarbejdsgruppe kan også stå for at bedømme om udbetaling af førtidspensionen skal opretholdes hvert andet år.**

Svar: Ikke indarbejdet.

Der er ikke med nærværende forslag til ændring af Inatsisartutloven lagt op til en ændring i de eksisterende sagsgange i kommunerne, og der er heller ikke lagt op til, at en ansøgning skal behandles i forskellige myndigheder.

For så vidt angår forslaget om at oprette et udvalg i kommunerne, henviser departementet til Landstingsforordning nr. 14 af 1. november 1982 om tværfagligt samarbejde i sociale sager. Der eksisterer således allerede muligheder for at oprette tværfagligt samarbejde.

- 3. KNIPK vil i forbindelse med høringen foreslå
At førtidspension skal ansættes ud fra ansøgerens indtægt. Som det er nu går man ud fra ægtefællens indkomst, og på den måde rammes handicappedes familier hårdt på deres levevilkår, hvor den handicappede ingen arbejdsevne har, særligt når parret har flere børn.**

Svar: Ikke indarbejdet.

Bemærkningen er taget til efterretning til næste gang, at loven skal revideres.

5. Førtidspensionsklagenævnet

”Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, der er sekretariat for Førtidspensionsklagenævnet (herefter sekretariatet), takker for muligheden for at komme med bemærkninger til forslaget.

Generelle bemærkninger:

Det fremsendte høringsmateriale har givet anledning til overvejelser hos sekretariatet for Førtidspensionsklagenævnet, idet der er problemstillinger, der bør overvejes i forhold til den generelle administration af førtidspensionsområdet, samt klagesagsbehandlingen hos Førtidspensionsklagenævnet.

Den nuværende formulering kan give anledning til tvivl om, hvilke typer af afgørelser Førtidspensionsklagenævnet har kompetence til at behandle. Forslagets ændring hvor ”afslag på førtidspension eller” udgår, afklarer ikke fuldt ud denne problemstilling, da afslag fortsat

kan gives på baggrund af arbejdsevnevurderingen og derfor vil henhøre under Førtidspensionsklagenævnet.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Ad § 39, stk. 2, 1. led

I bestemmelsen er formuleringen ”afslag på førtidspension eller” fjernet med henblik på en præcisering af hvilke sager, der kan påklages til Førtidspensionsklagenævnet.

Det er dog sekretariatets opfattelse, at den foreslåede ændring ikke præciserer fordelingen af kompetence mellem Førtidspensionsklagenævnet og Det Sociale Ankenævn i nødvendigt omfang.

Sekretariatet finder derfor, at bestemmelsen bør udvides, så det klart fremgår, hvad kompetencefordelingen er, samt hvem der i øvrigt beslutter, hvor klagen skal behandles.

Derudover bør bemærkningerne til bestemmelsen uddybes yderligere end det er på nuværende tidspunkt, således at det klart fremgår, hvad der har været tiltænkt med kompetencefordelingen. Med fordel kan der indsættes eksempler på, hvornår en sag tilfalder Førtidspensionsklagenævnet henholdsvis Det Sociale Ankenævn.”

Svar: Indarbejdet.

Der indsættes som nyt stykke i § 39:

”Stk. 3. En klage, der indeholder klage over arbejdsevnevurdering og andre forhold vedrørende førtidspension, behandles som udgangspunkt af Førtidspensionsklagenævnet.”

Bemærkningerne til forslaget udvides med forklaring, der præciserer den tiltænkte kompetencefordeling på baggrund af klagens indhold. Det præciseres, at Førtidspensionsklagenævnet har kompetence til at behandle alle spørgsmål i klagesager, der vedrører førtidspension, og ikke kun den del af klagen, der omhandler arbejdsevnevurderingen.

Indeholder klagen ud over førtidspension også dele om f.eks. alderspension eller boligsikring, der ikke naturligt hænger sammen med klagen over arbejdsevnevurdering, skal disse dele udskilles og behandles af Det Sociale Ankenævn efter en konkret vurdering.

Der henvises til § 10 i Selvstyrets bekendtgørelse nr. 25 af 28. oktober 2016 om førtidspensionsklagenævnet vedrørende Førtidspensionsklagenævnets kompetence.

Der vil kunne indsættes uddybende eksempler i vejledningen om førtidspension.

”Ad § 39, stk. 2, 2. led

Fristen for indgivelse af en klage til Førtidspensionsklagenævnet bør ændres til samme klagefrist, som der henvises til i den øvrige lovgivning på socialområdet. Således at klagefristen og klagevejledningen for klager indgivet til Førtidspensionsklagenævnet og Det Sociale Ankenævn er enslydende. Det vil være mest ønskeligt for alle parter, at fristen er ens for begge nævn.

Til eksempel kan klagefristen skrives som følgende:

”Klagen skal indgives til Førtidspensionsklagenævnet indenfor 6 uger fra afgørelsen.”

Sekretariatet har således ikke yderligere bemærkninger til forslaget.”

Svar: Indarbejdet.

Klagefristen i § 39, stk. 2, er ændret til: ”Klagen skal indgives til Førtidspensionsklagenævnet inden for 6 uger fra afgørelsen.”

6. Kommune Kujalleq

”Kommune Kujalleq har med interesse gennemlæst udkast til ændring af Inatsisartutlov om førtidspension.

Kommune Kujalleq har følgende kommentar til udkastet:

Kommunen noterer sig at forslag til ændringer er præciseringer for afklaringsforløb, revalideringsforløb, om midlertidigt tillæg grundet lokale forhold og præcisering af klageadgang.

Det er kommunens opfattelse at forslag til ændringer §§ 8 og 9 ikke løser det grundlæggende problem, som også går igen i den gældende formulering af loven, nemlig at man definerer en beslutning om at henviser pensionsansøger til revalidering sker i form af afgørelse.

Det er kommunens vurdering, at Departementet har misforstået det forvaltningsretlige begreb, idet afgørelser fastslår borgerens retskrav i henhold til loven.

En henvisning til revalidering betyder jo ikke, at borgerens herved afklaret, om vedkommende har eller ikke har ret til førtidspension. Henvisning til revalidering vil være det, der i forvaltningsretten defineres som en beslutning vedrørende sagsbehandlingen, som ikke er en afgørelse.”

Svar: Delvist indarbejdet.

En henvisning til revalidering, eller en midlertidig udsættelse af revalidering er faktisk forvaltningsvirksomhed.

Dette er tilføjet i bemærkningerne til bestemmelserne § 9, stk. 1, og § 9, stk. 2.

”I bemærkninger til den nye lovbestemmelse i § 9 stk. 2 står der bl.a.:

”Hvis der træffes afgørelse om midlertidig udsættelse af revalideringsforløb, skal kommunen træffe afgørelse om bevilling af førtidspension på det grundlag der foreligger jævnfør afklaringsforløbet”.

Hvis det nye i § 9 stk.2 skal benyttes til at bevilge førtidspension midlertidigt, finder kommunen det ikke logisk, at man ved lovforslaget samtidigt ikke har kigget på andre paragrafer.

Dette giver endvidere anledning spørgsmål, om logiske og begrebsmæssige formuleringer, i den gældende lov benyttes udeblivelse fra indkaldt møde og manglende deltagelse i afklaringsforløb eller revalideringsforløb, observeres nye formulering til udeblivelse fra manglende deltagelse i afklaringsforløb eller revalideringsforløb.

Betyder det, at kommunen vil kunne benytte § 9 stk.2 til at tilkende midlertidig og til at give afslag på ansøgning om førtidspension midlertidigt?”

Svar: Ikke indarbejdet.

Bevilliget førtidspension er som udgangspunkt ikke midlertidig, men niveauet af tildelt førtidspension kan på baggrund af revurdering ændres eller frakendes jævnfør § 13 i Inatsisartutlov om førtidspension.

”Det er kommunens opfattelse, at såfremt dette besluttet, bør § 9 stk.2 ændres, og man vil være nødsaget i at oprette en § 9 stk.3 og samtidige tilpasse § 13, stk.5 § 43, stk.1, og § 43, stk.3.”

Svar: Indarbejdet.

Henvisningerne i § 13, stk. 5, § 43, stk. 1, og § 43, stk. 3, ændres fra § 9, stk. 2, til § 9, stk. 3.

”Til forslaget § 9 stk.2 bemærker Kommunen, at der lægges op til, at der skal bevilges førtidspension midlertidigt uden forudgående revalideringsforsøg og at sagen i en sådan situation skal genbehandles inden for 1 år.”

Det forekommer derfor uklart, hvorledes dette kan blive udgiftsneutral for kommunerne, således som der beskrives i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt.3

For det andet forekommer forslaget uklart om konsekvenserne, hvis revurderingen efter 1 år viser, at der nu er basis for at igangsætte revalidering; skal kommunen tilbagekalde en tilkendt midlertidig førtidspension?"

Svar: Ikke indarbejdet.

Der er ikke tilsigtet nogen ændring af det eksisterende regelgrundlag forstået således, at § 9, stk. 2, er en præcisering af den nugældende § 9, stk. 1, hvor man også har tilkendt førtidspension for personer, der på grund af midlertidig nedsat arbejdsevne ikke har kunnet gennemgå et revalideringsforløb. Ansøgeren vil skulle vurderes i forhold til den arbejdsevne, der gælder på det pågældende tidspunkt.

"Det er kommunens vurdering at sådanne et forslag, vil betyde uhensigtsmæssige forløb, hvor der tilkendes pension, denne så tilbagekaldes, og herefter endt revalidering tilkendes igen. Det vurderes, at forslagets § 19 ikke vil løse dette problem!

Kommune Kujalleq efterlyser en forklaring på, at der i § 39, stk.2 opretholdes en anden klagefrist til Førtidspensionsklagenævnet end til Det Sociale Ankenævn."

Svar: Indarbejdet.

Klagefristen i § 39, stk. 2, er ændret til: "Klagen skal indgives til Førtidspensionsklagenævnet inden for 6 uger fra afgørelsen."

"Kommunen er samtidig interesseret i at vide, hvordan man fra sammensætning af Førtidspensionsklagenævn ser ud?"

Svar: Ikke indarbejdet.

Der henvises til Inatsisartutlovens § 11.

"Kommunen finder ikke lovforslagets § 2, stk.2, logisk for lovforslagets ikrafttræden, da bekendtgørelse nr. 15 af 30 juni 2016 om førtidspension jo vedrører meget andet, end det som nærværende lovforslag regulerer."

Svar: Indarbejdet.

Bestemmelsen er udgået.